

OBSAH

Předmluva	5
I/ Farmakoepidemiologie (Vlček J., Macek K., Dalecká R.)	6
1. Historie	6
2. Farmakoterapeutická hodnota léčiva před registrací	7
2.1 Limitující faktory úplné informace o terapeutické hodnotě léčiv před registrací	7
3. Farmakoepidemiologie – zdroj informací o léčivu	9
3.1 Definice a vymezení farmakoepidemiologie	9
3.1.1 Definice	9
3.1.2 Cíl farmakoterapie	9
3.1.3 Expozice léčivu	9
3.1.4 Jevy související s působením léčiva (angl. outcomes)	10
3.1.5 Účinek, nebo účinnost léčiva?	10
3.1.6 Terapeutická hodnota	12
3.1.7 Asociace a kauzalita	13
3.2 Metodologie farmakoepidemiologie	14
3.2.1 Observační metody	14
3.2.2 Experimentální metody	15
3.3 Postup při analytických metodách	15
3.3.1 Identifikace signálu	15
3.3.2 Analytické studie	36
II/ Farmakoekonomika (Vlček J., Macek K., Koblihová H.)	42
1. Úvod do farmakoekonomiky	42
1.1 Důvody zvyšování ekonomické náročnosti zdravotnictví	42
1.2 Možnosti řešení zvyšující se finanční náročnosti farmakoterapie	42
1.2.1 Alokace finančních toků	42
1.2.2 Spoluúčast pacienta	42
1.2.3 Účelné (racionální) využívání léčiv	43
2. Principy farmakoekonomiky	43
2.1 Vymezení disciplíny	43
2.2 Potenciální přínos farmakoekonomického výzkumu	43
2.3 Aplikace farmakoekonomických závěrů	44
2.4 Klíčová otázka farmakoekonomiky – určení nákladů a výsledků léčby	45
2.4.1 Náklady	45
3. Farmakoekonomické studie	50
3.1 Studie minimalizace nákladů (angl. cost minimisation)	50
3.2 Farmakoekonomické studie vyžadující výsledky léčby	50
3.2.1 Analýza nákladové prospěšnosti (synonyma náklady vs prospěšnost, prospěšnost z nákladů)	52
3.2.2 Analýza nákladové efektivity (synonymum: náklady vs účinnost, efektivita nákladů)	52
3.2.3 Analýza nákladové utility (synonyma: analýza náklady vs utilita)	56
3.2.4 Provádění farmakoekonomických studií pomocí modelování	57
4. Farmakoekonomika v praxi	58
4.1 Jeden z přístupů, jak stanovit úhrady u léčiva (příklad: statiny)	58
4.2 Současné postavení farmakoekonomiky v České republice	59
III/ Farmakoinformatika (Müllerová H., Matoulková P., Kučera Z.)	60
1. Informatika	60
2. Lékařská informatika	60
3. Farmakoinformatika	61
4. Etika a právní aspekty práce s informacemi	62
4.1 Informace o léčivech	62
4.2 Pravidla podávání informací pacientům	62
4.3 Práce s literárními informacemi	62
4.4 Ochrana osobních dat	62
4.5. Reklama na léky	63
4.5.1 Reklama na humánní léčivé přípravky zaměřená na odborníky	63
4.5.2 Reklama na humánní léčivé přípravky zaměřená na širokou veřejnost	63
5. Informace ve zdravotnictví a literární informační zdroje	64
5.1 Medicína založená na důkazech	64
5.2 Typy informací, informační zdroje	64
5.2.1 Literární informační zdroje – klasifikace	65

6. Práce s informacemi orientovanými na farmakoterapii	68
6.1 Výběr informačních zdrojů	68
6.1.2 Informační zdroje zaměřené na farmakoterapii obecně	68
6.1.3 Faktografické informační zdroje	69
6.1.4 Bibliografické databáze	72
6.1.5 Internet	73
6.1.6 Kde lze najít informaci o?	73
6.2 Vyhledávání literárních informací	74
6.2.1 Vyhledávání v publikacích	74
6.2.2 Vyhledávání v celotextových databázích	74
6.2.3 Vyhledávání v bibliografických databázích	75
6.3 Strategie vyhledávání	75
6.4 Dostupnost databází	75
6.5 On-line komunikace	76
6.6 Internet	76
6.6.1 Praktické internetové adresy	76
6.7 Kompaktní disk	78
7. Práce se zdravotnickými informacemi	78
7.1 Práce s informacemi v nemocnici a v ordinaci lékaře	78
7.1.1 Nemocniční informační systémy	78
7.1.2 Počítačové systémy v ordinaci lékaře	79
7.1.3 Speciální projekty	79
8. Práce s informacemi v lékárenství	79
9. Léková informační centra	80
9.1 Základní charakteristiky	80
9.1.1 Lokalizace center	80
9.1.2 Cílové skupiny občanů využívající LIC	81
9.1.3 Typ informací, které LIC řeší	81
9.1.4 Jaké finanční požadavky vznášá LIC vůči tazatelům?	81
9.2 Rozsah aktivit LIC	81
9.2.1 Informační služba (question-answer service)	81
9.2.2 Farmakoterapeutické komise	81
9.2.3 Příprava terapeutických bulletinů, novinek, publikací	82
9.2.4 Nežádoucí účinky léků	82
9.2.5 Vzdělávací aktivity	82
9.2.6 Farmakoepidemiologie a farmakoekonomika	82
9.3 Kontakty na léková informační centra působící v České republice (k srpnu 2004)	83
IV/ Výběr použité literatury	84
1. Souhrn pro oddíl I a II	84
2. Souhrn pro oddíl III	84
V/ Slovníček některých výrazů	85